

4.4 Contra-indicaties (5,10)

Bij absolute contra-indicaties is vaccinatie meestal uitgesloten, in sommige gevallen kan overwogen worden toch in hospitaalmilieu te vaccineren. Bij relatieve contra-indicaties moet altijd een afweging worden gemaakt tussen enerzijds de mogelijke nadelen van de vaccinatie (zoals bijwerkingen en verminderde immuunrespons na vaccinatie) en anderzijds de risico's van het niet geven van een vaccinatie. Iedere onterechte contra-indicatie betekent een gemiste kans. De aanwezigheid van een contra-indicatie wil niet zeggen dat de vaccinatie definitief moet geschrapt worden. Contra-indicaties kunnen blijvend of voorbijgaand zijn, hervalueer daarom regelmatig een contra-indicatie.

Door het correct toepassen van contra-indicaties voorkomt men dat leerlingen onterecht een vaccin wordt onthouden en andere leerlingen onnodig aan te grote risico's worden blootgesteld. Om te weten of deze leerling, op dit moment dit vaccin mag ontvangen, moet een anamnese worden afgenomen waarin relevante vragen worden gesteld. Absolute en relatieve contra-indicaties worden nagevraagd in de toestemmingsbrieven voor vaccinatie die op de website van de [VWVJ](#) te vinden zijn (VWVJ<vaccinaties<formulieren CLB).

4.4.1 Absolute contra-indicaties voor vaccinatie in het CLB

Om het risico op anafylaxie na vaccinatie te beperken, gelden voor alle vaccins minimum twee absolute contra-indicaties:

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vaccins die in 2019 deel uitmaken van het gratis programma dat het CLB aanbiedt. Per vaccin worden de contra-indicaties met betrekking tot het optreden van anafylaxie voor vaccinatie buiten hospitaalmilieu vermeld.

Tabel 1 Overzicht van de contra-indicaties met betrekking tot anafylaxie voor de vaccins die de CLB in 2019 kan aanbieden.

Contra-indicatie (anafylaxie na...)	Vorige dosis	Contact met latex	Inname van gist	Toediening van streptomycine	Toediening van polymyxine	Toediening van neomycine	Inname van gelatine	Inname van eieren
Triaxis	x							
Engerix B 20 µg/ml	x		x					
Gardasil 9	x		x					
Hexyon	x		x	x	x	x		
Tetravac	x			x	x	x		
MMRVaxPRO	x					x	x	
NeisVac-C	x							

Als algemene aanbeveling geldt dat in geval van gekend verhoogd risico voor anafylaxie na vaccinatie (zoals blijkt uit de risico-analyse), het nut en het risico van vaccinatie tegen elkaar dienen afgewogen te worden. In geval van beslissing tot vaccinatie moet dit in een hospitaalmilieu gebeuren, waar getraind personeel snel en meer uitgebreide hulp kan bieden. In geen geval mag allergie in ruime zin een reden zijn om vaccinaties uit te stellen of af te raden, enkel een voorgeschiedenis van anafylaxie na contact of inname van een bestanddeel van het vaccin, kan hier als contra-indicatie beschouwd worden.

4.4.2 Specifieke contra-indicaties voor vaccinatie in het CLB (5)

Vooraan in de standaard kan een lijst met internationale afkortingen voor vaccins geraadpleegd worden.

4.4.2.1 DTPa

Absolute contra-indicatie

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin;
- encefalopathie (acute aandoening met majeure bewustzijnsvermindering of langdurige convulsies), die optreedt binnen de zeven dagen volgend op een vorige vaccinatie met DTPw of DTPa.

Relatieve contra-indicaties

- koorts > 40°C binnen de 48 u zonder andere oorzaak na een vorige dosis; de ontwikkeling van het Guillain-Barré syndroom binnen de 6 weken na toediening van een vaccin dat het tetanus toxoid bevat;
- een voorgeschiedenis van Arthus-fenomeen (zie deel **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**), waarbij door een overgevoeligheidsreactie een sterke lokale reactie optreedt na toediening van een vaccin dat het tetanus- of difterie-toxoid bevat. Vaccinatie moet in dit geval uitgesteld worden tot 10 jaar na de laatste toediening;
- progressieve neurologische aandoening (infantiele spasmen (syndroom van West)), epilepsie die niet onder controle is en progressieve encefalopathie. Stel de vaccinatie uit tot dat de neurologische aandoening is opgehelderd en gestabiliseerd;
- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.2 dTpa

Absolute contra-indicatie

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin;

- encefalopathie (acute aandoening met majeure bewustzijnsvermindering of langdurige convulsies), die optreedt binnen de zeven dagen volgend op een vorige vaccinatie met DTPw, DTPa of dTpa.

Relatieve contra-indicaties

- de ontwikkeling van het Guillain-Barré syndroom binnen de 6 weken na toediening van een vaccin dat het tetanus toxoid bevat;
- een voorgeschiedenis van Arthus-fenomeen (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**), waarbij door een overgevoeligheidsreactie een sterke lokale reactie optreedt na toediening van een vaccin dat het tetanus- of difterie-toxoid bevat. Vaccinatie moet in dit geval uitgesteld worden tot 10 jaar na de laatste toediening;
- progressieve neurologische aandoening (infantiele spasmen (syndroom van West)), epilepsie die niet onder controle is en progressieve encefalopathie. Stel de vaccinatie uit tot dat de neurologische aandoening is opgehelderd en gestabiliseerd;
- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.3 DT, Td

Absolute contra-indicatie

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Relatieve contra-indicatie

- een voorgeschiedenis van Arthus-fenomeen (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**), waarbij door een overgevoeligheidsreactie een sterke lokale reactie optreedt na toediening van een vaccin dat het tetanus- of difterie-toxoid bevat. Vaccinatie moet in dit geval uitgesteld worden tot 10 jaar na de laatste toediening;
- de ontwikkeling van het Guillain-Barré syndroom binnen de 6 weken na toediening van een vaccin dat het tetanus toxoid bevat;
- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.4 Geïnactiveerd polio (IPV)

Absolute contra-indicatie

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Relatieve contra-indicatie

- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.5 Mazelen-Bof-Rubella (MBR)

Absolute contra-indicaties

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin;
- zwangerschap, door het theoretische risico op transmissie van het levend verzwakt virus naar de foetus wordt zwangerschap tot één maand na vaccinatie afgeraden;
- ernstige immuundeficiëntie (vb. door chemotherapie, congenitaal, bij immuungecompromiteerde patiënten met HIV of door langdurige immuunsuppressie (men beschouwt ≥ 2 weken van dagelijkse inname van 20mg of 2mg/kg lichaamsgewicht van prednisonen of een equivalent als een immuunsuppressieve dosis steroïden)).

Relatieve contra-indicaties

- een voorgeschiedenis van thrombocytopenie of een van thrombocytopenische purpura;
- recente (≤ 11 maanden) toediening van immuunglobulinen of bloed kunnen de immuunrespons tegen dit levend vaccin afremmen. Afhankelijk van de toegediende concentratie antistoffen varieert het te respecteren interval met vaccinatie;
- tuberculine huidtest (THT). Alhoewel er een theoretisch risico bestaat dat de MBR-vaccinatie de THT kan onderdrukken, is de graad van onderdrukking na vaccinatie minder dan na een natuurlijke infectie. Indien een leerling een THT en een MBR-vaccinatie nodig heeft, zijn er 3 mogelijke opties:
  - 1 De THT en het MBR-vaccin worden simultaan toegediend. Dit verdient de voorkeur omdat er geen interferentie is met het aflezen van de THT na 48-72 uur en omdat het vaccin zeker is toegediend.
  - 2 Indien het kind recent gevaccineerd werd tegen MBR, moet de THT uitgesteld worden tot minimum 4 weken na de vaccinatie.
  - 3 De THT toedienen voor de vaccinatie is het minst aangewezen omdat het vaccin op die manier wordt uitgesteld.
- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.6 Hepatitis B (HBV)

Absolute contra-indicaties

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Relatieve contra-indicatie

- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.7 Haemophilus influenzae type b (Hib)

Absolute contra-indicaties

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Relatieve contra-indicatie

- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.8 Meningokokken van serogroep C (MenC)

Absolute contra-indicaties

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Relatieve contra-indicatie

- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.2.9 Humaan papillomavirus (HPV)

Absolute contra-indicaties

- een gekende, ernstige allergie voor één van de bestanddelen van het vaccin;
- een ernstige allergische reactie na een eerdere vaccinatie met hetzelfde vaccin.

Relatieve contra-indicatie

- matige of ernstige acute ziekte (met of zonder koorts).

4.4.3 Vermeende contra-indicaties voor vaccinatie in het CLB

Hieronder volgt een opsomming van de meest voorkomende omstandigheden die verkeerdelijk als contra-indicatie beschouwd worden:

- lokale reactie op een vorige inenting;
- milde koorts na een vorige toediening;

- niet ernstig ziek zijn (met of zonder koorts) zoals bij een bovenste luchtweginfectie of milde diarree;
- antibiotica gebruik;
- inhalatie of lage orale dosissen van corticosteroiden (<20mg/d of <2mg/kg/d van een prednisone-equivalent);
- immuundeficiënt familielid;
- herstelperiode van een ziekte;
- allergie voor penicilline of andere allergenen die geen bestanddeel zijn van vaccins;
- familiale anamnese voor allergie of atopie;
- familiale voorgeschiedenis van bijwerkingen na vaccinatie;
- familiale voorgeschiedenis van convulsies of wiegedood;
- prematuriteit (behalve vaccinatie tegen hepatitis B van prematuur < 2 kg, als moeder HBsAg -);
- borstvoeding;
- zwangerschap van de moeder of van een contactpersoon van de gevaccineerde;
- voorgeschiedenis van brachiale neuritis;
- voorgeschiedenis van uitgesproken zwelling van het lidmaat na DTP/DTPa/Td (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**);
- stabiele neurologische aandoening;
- allergie voor ei;
- voorgeschiedenis van latexallergie die geen anafylaxie was;
- desensitisatie in het kader van allergie.